

Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę na 26. posiedzeniu Senatu w dniu 18 czerwca 2021 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

Pytania w sprawie Programu konwergencji – Aktualizacja 2021:

1. W Aktualizacji 2021 zaproponowano, by w oczekiwanej dyskusji w UE na temat reformy ram fiskalnych w UE wziąć pod uwagę wpływ wydatków na cele militarne na wynik i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych. Proszę o przedstawienie aktualnego stanu dyskusji w UE na temat ram fiskalnych, szczegółów polskiego stanowiska w tej dyskusji oraz odpowiedzi na pytanie, czy postulat specjalnego traktowania wydatków na cele militarne (wyłączenie wydatków na cele militarne ze wskaźników zadłużenia i deficytu) znajduje zrozumienie i poparcie wśród innych krajów UE (a jeśli tak, to których) i Komisji Europejskiej.

2. W Aktualizacji 2021 pojawiła się ocena, że „członkostwo Polski w strefie euro mogłoby stanowić źródło zaburzeń w gospodarce”. Proszę o informację, jakiego rodzaju mogłyby to być zaburzenia. Na podstawie jakich (czyich) analiz została sformułowana ta opinia?

3. Aktualizacja 2021 wskazuje na potrzebę kolejnej nowelizacji znowelizowanej w maju ub.r. w związku z pandemią ustawy o finansach publicznych w części dotyczącej stabilizującej reguły wydatkowej (SRW). W kontekście tej zapowiedzi oraz w kontekście komunikatu po spotkaniu Rady Ministrów 15 czerwca br. proszę o następujące informacje.

– Kiedy można spodziewać się pełnego efektywnego powrotu do SRW?

– Czy nastąpi postulowane przez wielu niezależnych ekonomistów rzeczywiste uszczelnienie SRW?

– Czy planuje się rezygnację z polskiej definicji długu publicznego, która kompletnie „rozjechała się” z definicją europejską?

– Czy ewentualne uszczelnienie SRW będzie już definitywnie uniemożliwiać „kreatywną księgowość” w jej omijaniu, z czym mieliśmy do czynienia w ostatnich latach i zwiększy transparentność wydatków publicznych?

– Ile w ostatnich latach rozdano obligacji takim mechanizmem jak w przypadku TVP czy szkół wyższych i czy zostanie to uszczelnione w regule?

– Jaką dodatkową przestrzeń wydatkową przyniesie „oczyszczenie wskaźnika średniookresowej dynamiki PKB, określającego kwotę wydatków SRW, z zakłóceń wywołanych przez skutki pandemii”?

– Jaką dodatkową przestrzeń wydatkową przyniesie poszerzenie zakresu reguły wydatkowej o pozostałe państwowe fundusze celowe?

– Czy wyłączenie z limitu wydatków SRW wydatków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (fundusz będzie wchodził w zakres SRW, jednak nie będzie objęty nieprzekraczalnym limitem ze względu na „ratunkowy” charakter) oznacza, że fundusz ten ma realizować wydatki także w okresie po pandemii? Jeśli tak, to jaka może być skala tych wydatków i jakie zadania ma on finansować w normalnych czasach (nie pandemicznych)?

– Jak do deklarowanego w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności uszczelniania SRW ma się zakładać wyłączenie z limitu wydatków SRW wydatków inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego, budżetu państwa oraz funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego? Czy to nie jest raczej jej kolejne rozszczelnienie?

4. Jak zapowiedziane zmiany w Polskim Ładzie, nieuwzględnione w Aktualizacji 2021, wpłyną na deficyt i dług instytucji rządowych i samorządowych w latach 2022–2023?

5. Na czym oparte jest przewidywanie, że płace w gospodarce przestaną dynamicznie rosnąć? („Mimo utrzymania dobrej sytuacji na rynku pracy przewiduje się, że obserwowany przed pandemią trend wzrostu dynamiki przeciętnych wynagrodzeń odwróci się w najbliższych 2 latach”). Czy rząd nie widzi zagrożenia w nakręcaniu się spirali cenowo-płacowej?

6. Prognoza wyniku i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych prezentowana w Aktualizacji 2021 nie uwzględnia wpływu przewidzianych w KPO działań, które byłyby finansowane z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Granty z tego instrumentu będą miały neutralny wpływ na ścieżkę deficytu. Pożyczki z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności sfinansują dodatko-

we wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych, przez co będą mieć bezpośredni, negatywny wpływ na wynik i dług sektora. Jednak w Aktualizacji pojawia się stwierdzenie: „Zamiarem rządu jest jednak, aby spłaty pożyczek dokonywali beneficjenci końcowi, co może wpływać pozytywnie na przedstawiony powyżej skutek dla wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych, jeśli będą to jednostki spoza sektora”. Czy można prosić o wyjaśnienie i doprecyzowanie tego stwierdzenia? Co to znaczy w kontekście zasad ESA 2010 (Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych)?

8. Aktualizacja 2021, w związku z projektowanym przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne, przewiduje, że składki dotychczas odprowadzane do OFE będą stanowić wpływy Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ma to wygenerować dodatkowe składki do podsektora ubezpieczeń społecznych na poziomie ok. 1,9 mld zł w 2021 r. i ok. 3,4 mld zł, 3,8 mld zł i 3,9 mld zł odpowiednio w latach w 2022–2024. Czy projekt likwidacji OFE jest aktualny?

9. Czy spodziewane jest uruchomienie w przypadku Polski procedury nadmiernego deficytu?

Z poważaniem
Kazimierz Kleina